PROVINCIE FLEVOLAND
STATENGRIFFIE

VERSLAG

Registratienummer:
1106078

Betreft: extra vergadering van de commissie Samenleving
Datum: donderdag 20 januari 2011
Tijd: 17.00 uur
Locatie: Commissiekamer, Provinciehuis, Visarenddreef 1 in Lelystad

Aanwezig zijn:
De heer A. Stuivenberg (voorzitter), de dames M. Jonker-Waterlander (VVD), Y. Weijand (VVD), de heren J.N.J. Appelman (CDA), C. J.M. Goossens (PvdA), de dames T. Zeilstra-van der Meulen (PvdA), C.P.M. de Waal (SP), de heren F.N.E.M. van Schoot (GroenLinks), R. de Wit (SGP), S. Jokhan (commissiegriffier)

Ook aanwezig zijn:
Leden van Gedeputeerde Staten: de heer M.F.A. van Diessen

Afwezig zijn:
De dames A. van Stenus-van Basten (VVD), M. Luyer (CDA), M.C. Bax (PvdD), de heren F. Brouwer (ChristenUnie), L. Ferdinand (ChristenUnie)

1. Opening.
De voorzitter opent de vergadering.

2.Vaststellen agenda
De agenda wordt conform vastgesteld.

3. Mededelingen
Er is bericht van verhindering ontvangen van mevrouw Luyer van het CDA en van mevrouw Van Stenus van de VVD.

4. Door fracties ingebrachte onderwerpen.
Dit agendapunt is niet van toepassing.

5. Presidium
a. Onderzoeksrapport N23
De voorzitter zegt dat het onderzoeksrapport zelf al aan de orde is geweest. De commissie heeft er een 8-tal vragen over gesteld. Die zijn door het college beantwoord. Die beantwoording is nu aan de orde.

Eerste termijn.
De PvdA plaatst een paar kanttekeningen bij de antwoorden. Bij beantwoording van vraag 4 - de vraag of het besluitvormingsproces op de meest effectieve manier heeft plaatsgevonden - is het college van mening dat het antwoord op die vraag ja moet zijn, met uitzondering van de aanwending van de rijksbijdrage voor excessieve kostendekking voor dekking van extra lasten m.b.t. droogmakerij. Het college zegt dat die omissie is hersteld door de beslissing over die dekking alsnog aan Provinciale Staten voor te leggen. Dat is waar maar dat is pas gebeurd nadat er door de PvdA en de andere fracties in de commissie, erg op aan gedrongen was. De PvdA vraagt zich af waarom die druk eerst nodig was. Het is in ieder geval een leerpunt. Het college heeft nu een nieuwe lijn uitgezet voor de manier waarop er omgegaan wordt met begrotingswijzigingen. Een tweede punt is dat in de beantwoording het college aangeeft dat het risico, de analysering en het risicomanagement, in dit geval is onderschat. Het is positief dat er stappen gezet zijn om hierin verandering te brengen. Wat de informatievoorziening betreft, vindt de PvdA het niet goed als er schriftelijke memo's worden rondgestuurd over zaken waarbij haast is geboden en die veel consequenties en impact hebben. In een dergelijk geval moet de commissie actiever worden geïnformeerd, vindt zij. Het college beschikt immers over veel meer informatie dan de Statenleden. Het college zou de memo's mondeling kunnen toelichten. De informatievoorziening zal in de toekomst moeten en kunnen verbeteren. Dit onderzoek is voor de commissie van groot belang geweest en heeft veel inzicht opgeleverd. De analyse,

VERSLAG

die door het college wordt gedeeld is, dat er gedurende het gehele traject een vrije interpretatie heeft plaatsgevonden over de beschikbaarheid en de inzet van middelen. Er zijn middelen, op ad hoc basis, ingezet. Zonder goed overleg met de commissie. De PvdA heeft gehoord en geconstateerd dat er door de provinciale archeoloog, bij Omroep Flevoland, is aangegeven dat er € 1.100.000 betaald is/of moet worden, aan Boskalis vanwege overschrijding van termijnen. Het college heeft daarover echter gezegd dat er nog onderhandeld wordt en dat het college van mening is dat, dat niet juist is en dat er hooguit een recht bestaat op € 10.000 schadevergoeding. In deze context kan de PvdA de uitspraak van het college niet goed plaatsen. Zij hoort graag een reactie hierop van de gedeputeerde.
De SP sluit zich aan bij de uitspraken van de PvdA. Zij bedankt de gedeputeerde voor de beantwoording van de vragen. Met betrekking tot de schadevergoeding vraagt zij waar het grote verschil vandaan komt tussen de € 1.100.000 en € 10.000. Zij heeft begrepen dat, als de termijn van zes maanden werd overschreden, een schadevergoeding van € 1.100.000 betaald zou moeten worden. In de beantwoording van de vragen geeft het college aan dat de archeologische vondst al bekend was in de informatiefase van de aanbestedingsprocedure. Op 26 maart 2009 heeft de toenmalige gedeputeerde in een besloten vergadering aangegeven dat de aanbesteding al had plaatsgevonden ten tijde van het bekend worden van de vondst. Zij wil graag horen welke van deze twee mededelingen klopt. Zij vraagt zich ook af waarom dit punt door PwC niet naar voren is gebracht. Zij is het eens met de PvdA dat de informatievoorziening transparanter had gekund en dat de informatie door de gedeputeerde vanzelfsprekender en vollediger had moeten zijn. Zij vraagt daar aandacht voor. Zij vindt het positief dat er meer aandacht komt voor het risicomanagement.
Het CDA memoreert dat er voor haar twee oorzaken waren om tot onderzoek over te gaan: De manier waarop GS is omgegaan met het oorspronkelijke Statenvoorstel en het daarin vastgestelde budget en de wijze waarop door GS met de Staten en deze commissie is omgegaan m.b.t. het delen van informatie en het afwegen van de risico's rondom de opgraving. Zij zegt gelukkig te zijn dat de opgraving succesvol is afgerond. De provincie kan er in de toekomst meerwaarde uit halen. Gelukkig is met de besteedde € 5.500.000 resultaat behaald waarop kan worden voortgeborduurd. Zij is blij dat ook het college van oordeel is dat er hier en daar sprake is geweest van onderschatting van de risico's en dat er een ruime interpretatie van het beschikbare budget heeft plaatsgevonden. Zij deelt de conclusies die aan het rapport zijn verbonden. Zij vraagt of de uitspraken van de provinciale archeoloog de juridische positie van de provincie m.b.t. de schadevergoeding niet voor een groot deel heeft weggegeven. Hij sprak over € 1.100.000 terwijl het college zich op het standpunt stelt dat er sprake is van maximaal € 10.000 per dag bij overschrijding. Zij vraagt om een nadere toelichting op dit punt. Wat het CDA betreft vraagt dit rapport niet om een de verdere behandeling in de Staten. Zowel vanuit het college als uit de commissie is deze casus voldoende besproken.
De VVD is blij met de antwoorden van GS. Zij zegt dat er veel te leren valt uit deze procesgang. De VVD vraagt of de vertragingsclausule voldoende juridisch is onderbouwd. Kan het zo zijn dat Boskalis probeert er, op een of andere manier, onderuit te komen? Zij vindt de vragen voldoende beantwoord en is blij met de positieve insteek van GS.
GroenLinks is tevreden over de beantwoording van de vragen. Ook zij maakt zich zorgen over de vertragingsclausule. Transparantie vindt zij belangrijk. Zij sluit zich aan bij de vorige sprekers.
De SGP zegt dat het college en de Staten hieruit een les kunnen trekken. Zij zegt dat het altijd moeilijk is om bij het aanleggen van een weg of iets dergelijks, te bepalen hoeveel procent van de aanbestedingssom in het budget moet worden opgenomen voor eventuele opgravingen. Men kan voor verrassingen komen te staan. Het college moet echter wel besturen en uitvoeren. Zij pleit daarom voor korte, snelle communicatielijnen.
De PvdA vraagt of de SGP het ermee eens is dat het college de commissie anders en beter had moeten informeren.
De SGP geeft de PvdA gelijk. Ook zij wil graag antwoord op de vraag over de € 1.100.000. Zij vindt dat er na deze vergadering een punt achter deze zaak gezet moet worden.
De voorzitter: "Na de bespiegeling van de heer de Wit rond de betrekkelijkheid aller dingen, zijn er toch nog een aantal vragen overgebleven richting de gedeputeerde, die te maken hebben met de aanwending van de Rijkskosten en hoe het nu komt dat de commissie het college zo onder druk heeft moeten zetten om op het juiste spoor te komen. De commissie kan zich heel erg goed vinden in het risicomanagement en de aanpassing daarvan die plaatsvindt. Er zijn ook vragen gesteld over de informatievoorziening. De

VERSLAG

aanwending daarvan en of een memo nu het juiste middel is voor dit soort zaken. De aanwending van de middelen. Er is ook stilgestaan bij de overschrijding die het gevolg is van de clausule die te maken heeft met het later opleveren van het traject. Gedeputeerde, het woord is aan u."
Gedeputeerde Van Diessen is blij dat de commissie tevreden is over de beantwoording van de vragen. Bij het antwoord op vraag 4 heeft het college aangegeven dat zij erkent dat ze ernaast zat. Totdat de commissie zei dat ze geen € 1.900.000 ter beschikking had gesteld.
De PvdA vraagt hoe het kan zijn dat het college niet wist dat ze er naast zat. Het ging immers over het beschikbaar stellen van financiële middelen uit de provinciale begroting.
Gedeputeerde Van Diessen antwoordt dat er vaak, veel later dan het genomen besluit, begrotingswijzigingen kwamen. Voordat dit probleem zich voordeed is al besloten om orde op zaken te stellen en om dat te corrigeren. Het college heeft inderdaad een verkeerde inschatting gemaakt wat betreft de rechtmatigheid van de besteding. Het college heeft overigens niets uitgegeven voordat de Staten ja, hadden gezegd. Het is op het nippertje goed gegaan. Er wordt ook gezegd dat het college de commissie wat actiever had moeten informeren. De vorige gedeputeerde heeft de commissie geïnformeerd over de problemen bij het droogleggen van de put. Er was toen niet bekend wat de kosten zouden zijn. Er is ook overwogen om te stoppen met de opgraving. Er is toen, in alle haast, gezocht naar een bedrijf dat de put wel kon droogleggen. Het college heeft de verantwoording voor het dagelijks bestuur. De wens bestaat altijd om de Staten actief te informeren. De commissie krijgt informatie als die bij het college bekend is. De gedeputeerde maakt bezwaar tegen de opmerking van de SP dat het college niet volledig en transparant zou zijn geweest. Het college heeft alles verteld en transparant verteld, maar misschien heeft ze er niet genoeg de nadruk op gelegd dat er iets ernstigs aan de hand was. Die aansporing zal het college ter harte nemen. Wat betreft de uitspraken van de provinciale archeoloog zegt de gedeputeerde dat het de lijn van de provincie is dat ambtenaren niet met de pers spreken. Als dit toch gebeurd is het de verantwoordelijkheid van de gedeputeerde. Het college is van mening dat Boskalis ten onrechte € 1.100.000 claimt. Dit bedrag is ook niet betaald. Onder dreiging van een procedure wordt er nog over gecorrespondeerd. Toen het college € 1.900.000 heeft gevraagd is er wel rekening gehouden met deze € 1.100.000. € 800.000 voor het droogleggen van de put en € 1.100.000 voor de vertraging.
De PvdA twijfelt of de € 1.100.000 wel in het bedrag van € 1.900.000 zit en vraagt of dit echt zo is. Alles opgeteld komt ze uit op € 5.400.000.
Gedeputeerde Van Diessen zegt dat dit inderdaad zo is. De vertraging van zes maanden staat in het aanbestedingscontract omdat van tevoren al bekend was dat dit een archeologisch waardevol gebied was. De omvang van de vondst en de noodzaak om hem op te graven, werden echter pas bekend na de aanbesteding. Het CDA zegt dat het college de risico's heeft onderschat. Wat het college daarvan vindt staat al in de beantwoording van de vragen.
De voorzitter: "Dank u wel. Is er iemand die hierop wil reageren?"

Tweede termijn
De PvdA ziet geen noodzaak om dit rapport ook nog in de Staten te behandelen. Met de beantwoording van het college zijn de zaken helder, opgelost en duidelijk. Er zijn drie lessen uit te leren. Namelijk: 1. De beleidsvorming rondom risico inventarisatie. 2. Het traject met betrekking tot besluitvorming begrotingswijzigingen. 3. De manier van actief informeren. Daar waar het om wezenlijke zaken gaat, zouden de Staten er extra op geattendeerd moeten worden. De commissie zelf moet er echter ook attenter op zijn.
De SP is tevreden met de beantwoording en de manier waarop deze zaak is afgehandeld door de gedeputeerde. Waar ze eerder sprak over volledig, bedoelde zij: meer aanvulling op.
Het CDA dankt de gedeputeerde voor de beantwoording. Dit is voor de Staten en voor het college een les om voortaan risico's nadrukkelijker te benoemen en met elkaar actief over aard en omvang te spreken. Ze is blij met de opmerking van het college dat het niet de bedoeling is dat de ambtenaren publiekelijk uitspraken doen over bedragen en risico's die aan dit project zijn verbonden terwijl er een verschil van interpretatie is.
De PvdA hecht er aan zich daarbij aan te sluiten.
GroenLinks zegt dat ze veel geleerd heeft. Transparantie is belangrijk. Zij maakt zich wel zorgen over de afhandeling van € 1.100.000. Hoe zal dit aan het eind in de boeken komen?
Gedeputeerde Van Diessen: "Wij houden u op de hoogte."

VERSLAG

De SGP zegt dat men niet kan besturen zonder risico's. Zij is het eens met de beantwoording van de gedeputeerde.
De voorzitter: "Dank u wel. Ik constateer dat het onderzoeksrapport 'Procesgang archeologische opgraving N23' de commissie inzicht heeft gegeven in de procesgang en dat de beantwoording van de vragen die uiteindelijk daaruit voort zijn gekomen naar tevredenheid door het college zijn beantwoord. Rekening houdend met de beantwoording zoals die vanmiddag heeft plaatsgevonden door de gedeputeerde. Er zijn weliswaar leermomenten uit voortgekomen. De heer Goossens heeft een drietal genoemd: de activering van het risicomanagement, besluitvorming rondom begrotingswijzigingen en het actief informatie delen. Ik denk, maar dan spreek ik voor de gedeputeerde, dat hij zich daarachter kan scharen en dat het voor de commissie hiermee kan worden afgesloten en er geen verdere doorgeleiding hoeft plaats te vinden. Is dat een conclusie die u deelt? Dat is het geval. Wordt dat ook door de gedeputeerde gedeeld?"
Gedeputeerde Van Diessen: "Ja."

7. Sluiting
De voorzitter dankt iedereen voor zijn/haar inbreng en sluit de vergadering. (17.40 uur)

Vastgesteld in de vergadering van 2 februari 2011,

De commissiegriffier, de voorzitter,

VERSLAG